

22.01.2022

מאמרי ידיעות אחרונות

# הגל של האמהות והילדים

אכן, אין סגר: רוב הגברים יוצאים בבוקר מהבית לעמל יומם. הנשים פחות. וישנם עשרות אלפי ילדים שלא יוצאים מהבית בשל בידוד או מחלה – והאמהות שצריכות לשמור עליהם נמצאות הלכה למעשה בסגר. ככה זה כששוק העבודה מפלה בין נשים לגברים – ברור מי תפיל את העט כשתגיע ההודעה שמתחילה במילים "הורים יקרים"

רתם איזק



כדור במקום שעת סיפור. לא בטוח שיש כדור שיעזור לאמהות שלהם: נכון, התחלואה, הבידודים והיעדר המסגרות לילדים משפיעים על כל הורה ביש ראל, אבל מי שמשלם את המחיר הן האמהות, שבמציאות התעסוקתית עדיין נמצאות בעמדה פגיעה יותר. על פי נתונים של ר"ר אפרת הרצברג-דרוקר מהחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל אביב, שחקרה בשנתיים האחרונות את השפעותיהם של הסגרים על חלוקת העבודה בין גברים לנשים – נשים אחראיות על כ-60 אחוזים מהשעות המוקדשות לעבודות הבית, ועל כ-63 אחוזים מהשעות המוקדשות לטיפול בילדים. הנתון הזה נשאר יציב מאז מארס 2020, והוא נכון גם לאוקטובר 2021. זה אומר שלמרות התפיסות הרומנטיות שלנו, גברים לא הפכו למעורבים יותר בבית

בחסות הקורונה, ושהחלוקה הלא-שוויונית נותרה גם כשכולנו ישבנו בבית. וכשהי עולם מחוץ לבית כולל פערים בשכר בין גברים לנשים, היקפי משרה מצומצמים יותר לנשים ותפיסות חברתיות שמקבעות את מקומה של האישה כנושאת עיקרית בעול הבית והילדים (כמה פעמים שמעתם את המונח "משרת אב?") – ברור מי תפיל את העט המשרדי בעת קבלת ההודעה שמתחילה בצמד המילים "הורים יקרים". הסגרים התכופים אילצו נשים לצמצם משרה, לצאת לחל"ת, וזה עוד בלי לדבר על אלה שפוטרו. זה קרה וקורה גם לגברי, אבל פחות. הרבה פחות. על פי מחקר

של פרופ' מאיר יעיש ופרופ' טלי קריסטל מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה, לפני הקורונה 74 אחוז מהגברים ו-65 אחוז מהנשים עברו במשרה מלאה. בסגר השלישי התמונה כבר הייתה אחרת: רק 53 אחוז מהנשים החזיקו במשרה מלאה, בעוד אחוז הגברים במשרה מלאה ירד בארבעה אחוזים בלבד. הנתונים האלה מעידים שהשנתיים האחרונות רק העמיקו את אי-השוויון בין המינים, ושהקריירה שלנו, הנשים, ספגה פגיעה אנושה. זה מסוּר כן: בטווח הלא-רחוק נשים עלולות להרים ידיים ולהיפלט משוק העבודה. הג'ינגול הזה בין עבודה (מהבית), לגידול ילדים (ללא מסגרות) ולעבודות הבית (שהפך גם למסגרת), בלי אפשרות למיקור חוץ כבעבר (כי הבייביסיטר חולה, מבודדת או שפשוט נגמר הכסף), הפך קשה מדי, כמעט בלתי אפשרי. בשקט-בשקט, בין הררי כביסה וחומרי יצירה, נשים חוזרות עשרות שנים אחורה, לימים שבהם לא היה לנו כוח פוליטי, שהודרנו משוק העבודה, שחלומותינו היו צרים כתבנית פאי תפוחים. אם זה יתמשך – אין מכשיר אקמו שיוכל להציל את העולם.

ורש וחצי לתוך האומיקרון, ובין השינויים התכופים בהנחיות, ההגבלות המשתנות והבלבלה הכללית בציבור – דבר אחד ברור: הגל החמישי הוא הגל של האמהות והילדים. כלומר, אמהות וילדים הם קורבנות הקורונה כבר שנתיים, אבל בשני הגלים הראשונים היו אלה המסעי דנים שזעקו את כאבם, בעלי העסקים שדיברו על הפגיעה בפרנסתם, הסבא והסבתא שחששו לבריאותם. אנחנו היינו שם ברקע, אפינו חלות מפתח והתמסרנו לצבעי גואש ולמסכים. היו הורים שאפילו נהגו מהגילוי הזה של הזירה הביתית כך לפתע, באמצע הטירוף של החיים הקפיטליסטיים – ואלה היו בעיקר גברים. מרבית הנשים לא זקוקות למגפה עולמית כדי לגי

לות איפה הכיור, באיזה צד שמים את מרכז הכביסה ואיך קוראים לגגנת של הילה, גם אם הן רחוקות שנות אור מהטייטל "עקרת בית" – מונח כפוי טובה, שני בשקריותו רק ל"חופשת לידה".

הגל הנוכחי חושף את אופייה החמקמק של הקורונה: היא תמיד מכוונת לשכבות החלשות. האומיקרון הוא חכם. בהינתן חיסונים, הוא הולך ישירות על אלה שתמיד יישארו בלתי חסינים: הנשים והילדים; מלכתחילה קבוצות מוחלשות יותר בחברה שסדר היום הציבורי פחות קשוב למצוקותיהן. יקו אנו אמרה כבר בשנות ה-60 ש"אישה היא הכושי של העולם" – אמירה

פרובוקטיבית במכוון, שהפכה בשנות ה-70 לשיר של ג'ון לנון שהרגיז רבים מקהילת האפרו-אמריקאים בשל השימוש בכינוי הפוגעני. 2022, ויקו יכולה לזמזם "אמרתי לכן" מתחת למסכה. במסדרונות הממשלה ובמהדרות החדשות מספרים לנו שהמשק עובד. אין סגר. ואכן, לא מעט גברים יוצאים בבוקר מהבית ועולים על הכבישים הריקים למחצה בדרך לעסוק בעמל יומם. גם נשים, אבל פחות. עשרות אלפי ילדים שלא יוצאים מהבית בשל בידוד או מחלה, ואמהותיהם שצריכות לדאוג שיגיעו לשיעור בזום או להעביר איתם יום שלם של יצירות מפלסטלינה – נמצאים ונמציאות בסגר. שנתיים לתוך הכאוס, ומחקרים מתחילים לחשוף את מחיר הקורונה בקרב שתי האוכלוסיות האלה, שקולן נשמע, אבל פחות. זה לא שהילדים שלנו לא התחילו לצרות: מחקרים מראים שהילדים והנוער של היום אלימים יותר, מעשנים יותר, צורכים יותר אלכוהול וסמים וסובלים יותר מהפרעות אכילה. הם עצובים, הם בודדים, הם מבולבלים. אנשי טיפול מספרים בדאגה על עלייה בקליינטורה הצעירה. זהו תור הזהב של התרופות הפסיכיאטריות.

**בשקט-בשקט, בין  
הררי כביסה וחומרי  
יצירה, נשים חוזרות  
עשרות שנים אחורה  
- לימים שבהם לא  
היה לנו כוח פוליטי,  
שהודרנו משוק  
העבודה**